

13.0 Praktiske oplysninger**13.1 Opsætning af inventar****Generelt**

Benyt aldrig tape eller opklæbde kroge, da maling og filt kan beskadiges og i værste fald rives af.

Pas på skjulte VVS – og el – installationer.

Til alle lampesteder, stikkontakter, armatur, håndklædetørrer mv. er forsyning indlagt skjult i væg. Husk at kontrollere begge sider af væggen.

Bemærk endvidere at, i bruserummet er påført vådrumsmembran bag fliserne.

Hvis der bores i fliser ved vådrumsmembran, skal skruehuller fyldes med silikone inden montering, derved vil vådrumsmembranen være intakt.

Betonvægge:

Til opsætning af lettere ting kan benyttes kroge med stålstifter.

Ved ophængning af tungere ting er det nødvendigt at anvende plastplugs, der anbringes i forborede huller. Til boring i beton kræves en slagboremaskine med hårdt metalbor.

Gipsvægge:

Til opsætning af lette ting kan benyttes selvskærende skruer der skrues direkte i.

Ved ophængning af tungere ting benyttes specialplugs og skruer. Gipsvægge er med to lag gips på hver side.

Gasbeton:

Til opsætning af lettere ting kan benyttes alm. søm.

Ved ophængning af tungere ting er det nødvendigt at anvende plastplugs, der anbringes i forborede huller. Til boring i gasbeton kan anvendes alm. boremaskine.

Bemærk at skaktvægge i lejligheder og i opgange af lyd og brandhensyn ikke må gennemhulles.

Brusestang:

Det anbefales at der benyttes en teleskopstang, da man ellers vil gennembryde vådrumsmembranen, bag fliserne, ved anvendelse af skruer

Fastgørelse i gulv.:

Der må ikke bores i gulve i badeværelser og opholdsstue grundet gulvvarmerørene, samt øvrige rum hvor der er tilvalgt gulvvarme.

13.2 Undgå fugtskader**HUSK AT LUFTE UD!****Hvad er kondens?**

Luft kan kun indeholde en vis mængde vanddamp ved en given temperatur, og jo koldere luften er, jo mindre vanddamp kan den indeholde. Når varm og fugtig luft afkøles, vil der opstå kondens. Når man eksempelvis ånder på et spejl, dannes der kondens på dette. Den udåndede varme og fugtige luft kommer i kontakt med det køligere spejl, og der dannes kondens.

I boliger registreres kondens normalt på vinduer, fordi disse er de koldeste overflader i et rum, uanset konstruktionstypen.

Kondensdannelse er et faresignal, som fortæller, at indeklimaet er for fugtigt og dermed usundt for Deres bolig.

DERFOR SKAL DER LUFTE UD 2-3 GANGE DAGLIGT

Vanddampen skal ud.

Hver familie producerer ca. 15 liter vand dagligt i form af vanddamp. Vanddampen kommer dels fra os selv (transpiration og udånding), dels fra brug af køkken og badeværelse.

Vanddampen skal ud af huset igen hver dag. Derfor skal der luftes ud.

Hvordan undgås kondens?**1. Luft ud**

Rigelig udluftning er et effektivt middel. Det vil normalt være tilstrækkeligt med 5-10 min. udluftning ved gennemtræk 2-3 gange pr. dag.

Korte, men hyppige udluftninger er mere energiøkonomiske end lange, men få. Ved korte udluftninger når man ikke at afkøle vægge og inventar, men får skiftet den fugtige luft ud med tør luft.

2. Begræns vanddamp

Et andet effektivt middel, er at begrænse tilgangen af vanddamp. I køkkenet bør man lægge låg på gryderne, gøre brug af emhætte samt i videst muligt omfang undgå rindende varmt vand. I badeværelset bør man under og efter badning sørge for rigelig ventilation.

Man bør ligeledes reducere indendørs tøjtørring til et minimum. I sove- og børneværelset bør man sørge for luftning af sengetøj.

3. Hold korrekt temperatur

Jo varmere luften er, jo mere vanddamp kan den indeholde. Af hensyn til boligens ve og vel anbefales det generelt, at man i opholdsrum har temperaturer på min. 20° C, da risikoen for kondensdannelse hermed mindskes.

Ønsker man alligevel højere temperatur end de 20° C, bør dette ske i forbindelse med øget/permanent ventilation.

Hvis man ikke lufter ud

Hvis man ikke lufter ud, giver det snart problemer. Husstøvmider lever særdeles godt i høj luftfugtighed, især i og omkring sengene. Og det kan give allergi. Husstøvmider kan ikke ses med det blotte øje, men hvert gram støv indeholder flere tusinde af slagsen.

Høj luftfugtighed kan også medføre luftvejslidelser, især hvis man i forvejen har tendens til overfølsomhed af forskellig slags.

Men der kan også ske skader på selve bygningen. Først begynder døre, vinduer og skuffer at binde og der begynder at komme skimmelvækst. Senere kommer en lidt sur og muggen luft. I sidste ende kan der gå råd og svamp i træværket.

Endelig kan der være generende luftarter i boligen. Bygningsmaterialer, tekstiler, lim og rengøringsmidler kan afgive sådanne luftarter, der kan give hovedpine, utilpashed eller allergi.

Hvad skal der gøres

- Brug altid emhætten, når du laver mad.
- Luft grundigt ud i soveværelset hver morgen. Hver person afgiver en halv liter vand på en nat.
- Sørg for god udluftning efter et bad, luk dør til badeværelse under og efter bad
- Sørg for, at der er gennemtræk i boligens rum et par gange i døgnet.

Kan luften blive for tør?

Kun ved ekstreme klimaforhold, men luften kan føles "tør", og man kan have "tørre" slimhinder. Fornemmelsen af tørhed kan skyldes støv, høj rumtemperatur eller sygdom: En del medicin kan give samme fornemmelse.

Boliger kan blive meget tørre om vinteren, især hvis den i denne periode ikke er beboet.

Er lejligheden ikke beboet i vinterperioden, eks. grundet ferie, er det en god ide at skrue ned for varmen (ca. 10°) og lukke for friskluftventilerne

Udtørring af boligen kan medføre revnedannelser i gulve mv.

13.3 Knaster i træværk

På alt malet træværk kan det forekomme at knaster kan ses igennem malingen, dette kan ikke undgås og er ikke en fejl. Men hvis der trænger harpiks ud gennem malingen, kan dette forsigtigt fjernes med sprit, malingen kan herefter blive en smule mat

13.4 Revner mellem loft og væg

Enhver nyopført bolig indeholder en naturlig mængde af restfugt. Idet bygningen tørrer op og afgiver fugtoverskuddet, vil der derfor kunne opstå fine revnedannelser, specielt i hjørner mellem væg og loft eller i væggenes hjørnesamlinger. De kaldes svindrevner og er normale i nybyggerier. De er helt uskadelige og dækkes ved den almindelige vedligeholdelse. Hvor længe svindet er om at udvikle sig afhænger meget af dit bomønster, men typisk 1-3 år.

13.5 Børnesikring i vinduer

Børnesikringerne er placeret i bund af alle oplukkelige vinduer hvor der IKKE er terrasse/altan under.

Børnesikringen vil automatisk aktiveres når vinduet åbnes.

Sikringen slås fra ved at holde imod på selve sikringen, og derefter åbne vinduet, når vinduet lukkes igen, vil sikringen blive aktiveret igen. Det vil være en god ide at lige tjekke ved at åbne vinduet.

13.6 Slidlag på asfaltbelægninger

Asfaltbelægningen er ikke færdig som den er nu, dette skyldes at asfalt udlægges i to tempi med ca. et år imellem, så underlaget kan nå at "sætte sig" efter den første udlægning.

Det endelige slidlag vil derfor først blive udlagt samlet for etape A, B og C. Der vil blive udsendt nærmere information herom.